

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

21 01 2009 р.

№ 24

Про затвердження типової базисної структури навчальних планів для підготовки кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах

На виконання законів України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань професійно-технічної освіти», постанов Кабінету Міністрів України від 03.06.1999 року № 956 «Про затвердження Положення про ступеневу професійно-технічну освіту», від 16.11.2000 р. № 1717 «Про перехід загальноосвітніх навчальних закладів на новий зміст, структуру і 12-річний термін навчання» (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 13.04. 2007 р. № 620), наказу Міністерства освіти і науки від 30.05.2006 р. № 419 «Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу в професійно-технічних навчальних закладах» (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки від 05.08.2008 року № 731)

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити типову базисну структуру навчальних планів для підготовки кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах, що додається.

2. Департаменту професійно-технічної освіти (Десятов Т.М.), Інституту інноваційних технологій і змісту освіти (Удод О.А.) здійснити організаційні заходи щодо впровадження у професійно-технічних навчальних закладах нових робочих навчальних планів, починаючи з 2010/2011 навчального року.

3. Міністру освіти і науки Автономної Республіки Крим, начальникам управлінь освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних

адміністрацій, директорам навчально (науково)- методичних центрів (кабінетів) професійно-технічної освіти у АР Крим, областях, містах Києві та Севастополі здійснити відповідну організаційну роботу і надати практичну допомогу професійно-технічним навчальним закладам щодо розробки робочих навчальних планів згідно затвердженої базисної структури і забезпечити їх виконання.

4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 13.04.2004р. №295 вважати таким, що втратив чинність.

5. Контроль за виконанням наказу покласти на директора департаменту професійно-технічної освіти Десятова Т.М. та директора Інституту інноваційних технологій і змісту освіти Удода О.А.

Т.в.о. Міністра

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized loop followed by a series of connected strokes that form the letters 'G', 'P', and 'G'.

О.П. Гребельник

**Типова базисна структура
навчальних планів підготовки кваліфікованих робітників у професійно-технічних
навчальних закладах.**

Типова базисна структура навчальних планів для підготовки кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах (типова базисна структура) розроблена відповідно до Законів України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань професійно-технічної освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 03.06.1999 року № 956 «Про затвердження Положення про ступеневу професійно-технічну освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 17.08.2002 року № 1135 «Про затвердження Державного стандарту професійно-технічної освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 16.11.2000 р. № 1717 «Про перехід загальноосвітніх навчальних закладів на новий зміст, структуру і 12-річний термін навчання» (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 13.04. 2007 р. № 620), наказу Міністерства освіти і науки України від 05.02.2009 р. № 66 «Про внесення змін до наказу МОН України від 23.02.2004 р. № 132 «Про затвердження Типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів 12-річної школи», наказу Міністерства освіти і науки України від 30.05.2006 р. № 419 «Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу в професійно-технічних навчальних закладах» зі змінами внесеними наказом МОН України від 05.08.2008 року №731.

Типова базисна структура враховує ступеневість професійно-технічної освіти та рівень загальної середньої освіти, яку мають учні або яку отримують у процесі навчання.

До типової базисної структури входять компоненти:

- базисна структура навчальних планів для підготовки кваліфікованих робітників на другому ступені навчання (з отриманням повної загальної середньої освіти) з числа осіб, які мають базову загальну середню освіту (таблиця 1);

- базисна структура навчальних планів для підготовки кваліфікованих робітників на другому ступені навчання (без отримання повної загальної середньої освіти) з числа осіб, які мають базову загальну середню освіту (таблиця 2);

- базисна структура навчальних планів для підготовки кваліфікованих робітників на другому ступені навчання з числа осіб, які мають повну загальну середню освіту (таблиця 3);

- базисна структура навчальних планів для підготовки кваліфікованих робітників високого рівня кваліфікації на третьому ступені навчання (без отримання кваліфікації молодшого спеціаліста) з числа осіб, які мають повну загальну середню освіту (таблиця 4).

Відповідно до Закону України «Про професійно-технічну освіту» тривалість навчального року не повинна перевищувати 40 навчальних тижнів без урахування одного тижня на святкові дні. Для навчання терміном 0,5р., 1,5 р., 2,5 р., 3,5 року або на останньому році навчання навчальний час складає 24 тижні без урахування 1 тижня на святкові дні і без встановлення канікул. Тривалість навчального тижня не перевищує 36 академічних годин, при денному навантаженні учня не більше 8 академічних годин теоретичного навчання і 6 академічних годин виробничого навчання. Під час проходження виробничої практики можливе навантаження учнів до 40 годин при досягненні ними 18-річного віку.

У професійно-технічних навчальних закладах розподіл навчального часу з

природничо-математичних та суспільно-гуманітарних дисциплін здійснюється на рівні стандарту типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів, згідно додатку 5 наказу Міністерства освіти і науки України від 05.02.2009 р. № 66 (таблиця 5).

Розподіл годин в частині загальноосвітньої підготовки передбачає: суспільно-гуманітарну підготовку в обсязі - 1085 годин; природничо-математичну підготовку - 945 годин.

Програми із загальноосвітніх предметів повністю відповідають змісту програм, затверджених Міністерством освіти і науки України. Ці програми розміщені на сайті Міністерства освіти і науки України (www.mon.gov.ua) та на Веб-порталі «Професійно-технічна освіта в Україні» (www.proftekosvita.org.ua).

Складовими професійної підготовки учнів у професійно-технічних навчальних закладах є загальнопрофесійна, професійно-теоретична та професійно-практична підготовки

При розробці робочих навчальних планів розподіл годин окремо на загальнопрофесійну та професійно-теоретичну підготовку проводиться в межах їх загальної кількості годин з урахуванням вимог кваліфікаційних характеристик з конкретних професій та Державних стандартів професійно-технічної освіти.

Визначення часу на вивчення окремих предметів залежить від обсягу знань, необхідних робітникам конкретної професії, визначеного кваліфікаційного рівня:

а) для професій, на які затверджені або проходять апробацію Державні стандарти професійно-технічної освіти - в обсязі згідно вимогам цих стандартів ;

б) для професій, Державні стандарти професійно-технічної освіти з яких не затверджені, у базовій структурі передбачено загальну кількість годин на загальнопрофесійну та професійно-теоретичну підготовку.

До загальнопрофесійної підготовки віднесені такі предмети, як «Основи правових знань», «Основи галузевої економіки і підприємництва», «Інформаційні технології», «Правила дорожнього руху» та інші.

Професійно-теоретична підготовка передбачає вивчення спеціальних предметів, які є основним джерелом навчальної інформації для оволодіння певною професією. До неї віднесені такі предмети, як «Спеціальна технологія», «Охорона праці», профільні предмети: «Матеріалознавство», «Технічне і будівельне креслення», «Електротехніка з основами промислової електроніки» та інші з урахуванням вимог освітньо-кваліфікаційних характеристик з конкретних професій.

Професійно-практична підготовка передбачає:

- виробниче навчання у навчальних майстернях, лабораторіях, навчально-виробничих дільницях, навчальних господарствах, полігонах та безпосередньо на робочих місцях підприємств;

- виробничу практику на робочих місцях на виробництві чи в сфері послуг.

Професійно-практична підготовка здійснюється протягом усього терміну навчання, починаючи з першого курсу, паралельно з іншими видами підготовки та вивченням предметів, які надають повну загальну середню освіту. Для практичного закріплення знань, умінь і навичок, які одержані в процесі теоретичного та практичного навчання, проводиться виробнича практика .

На предмети, що вільно обираються, відводиться 45 годин. Предмети за вибором визначаються навчальним закладом у межах гранично допустимого навчального навантаження з урахуванням інтересів та потреб учнів, рівня навчально-методичного та кадрового забезпечення, а також з урахуванням профілю професій за якими у професійно-технічному навчальному закладі ведеться підготовка.

Професійно-технічний навчальний заклад самостійно визначає порядок реалізації типової базисної структури шляхом перерозподілу часу між навчальними семестрами. за пропозицією замовників робітничих кадрів, відповідно до змін у техніці, технологіях, організації праці тощо, та варіативний компонент змісту професійно-технічної освіти у

робочих навчальних планах і робочих навчальних програмах (до 20 відсотків навчального предмета, виробничого навчання). Зміни затверджуються згідно з діючими нормативними документами.

Видами оцінювання навчальних досягнень учнів є поточний, тематичний, проміжний, і вихідний контроль.

Форми і методи поточного і тематичного контролю рівня навчальних досягнень учнів, визначають викладачі та майстри виробничого навчання.

Форми і періодичність проміжного та вихідного контролю визначаються робочими навчальними планами.

Державна кваліфікаційна атестація проводиться в терміни, зазначені у робочих навчальних планах, за рахунок годин, передбачених Державними стандартами професійно-технічної освіти. Для професій, Державні стандарти професійно-технічної освіти з яких не затверджені, на державну кваліфікаційну атестацію та інші форми проміжного контролю передбачено 35 – 70 годин, із яких 7 годин рекомендується використати на державну кваліфікаційну атестацію, 28 – 63 години – на інші форми проміжного контролю: семестрову атестацію (іспити), річні підсумкові заліки, річну атестацію (річні підсумкові іспити), проміжну кваліфікаційну атестацію (кваліфікаційний іспит) тощо.

Державна підсумкова атестація проводиться з загальноосвітніх предметів у терміни, що передбачені робочими навчальними планами.

Таблиця 1

КОМПОНЕНТ 1

**Базисна структура навчальних планів
для підготовки кваліфікованих робітників на другому ступені навчання
(з отриманням повної загальної середньої освіти)
з числа осіб, які мають базову загальну середню освіту.**

Нормативний термін навчання визначається Державними стандартами професійно-технічної освіти, але не повинен перевищувати 4 роки.

№ з\п	Зміст освіти	Терміни навчання (роки /години)		
		3 роки	3,5 роки	4 роки
1.	Суспільно - гуманітарна підготовка	1085	1085	1085
2.	Природничо-математична підготовка	945	945	945
3.	Фізична культура і здоров'я*	2	2	2
4.	Захист Вітчизни	70	70	70
5.	Загальнопрофесійна підготовка			
6.	Професійно-теоретична підготовка			
	Охорона праці **	30	30	30
	Всього за п. 5, п. 6 ***	до 870	до 1190	до 1505
7.	Професійно-практична підготовка***	до 1257	до 1720	до 2175
8.	Предмети, що вільно обираються.	45	45	45
9.	Державна підсумкова атестація	105	105	105
10.	Державна кваліфікаційна атестація, або поетапна кваліфікаційна атестація при продовженні навчання (для професій, на які затверджені або проходять апробацію державні стандарти ПТО)	за ДСПТО	за ДСПТО	за ДСПТО
	Державна кваліфікаційна атестація та інші форми контролю (для професій, державні стандарти ПТО з яких не затверджені)	35	35	35
11.	Консультації	до 250	до 300	до 350
12.	Загальний обсяг навчального часу (без п. 11).	до 4320	до 5040	до 5760

Примітки:

* Предмет «Фізична культура і здоров'я» є обов'язковим в кількості 2 годин в тиждень під час теоретичного навчання. Кількість годин на предмет залежить від кількості тижнів на

теоретичне навчання.

** Предмет "Охорона праці" вивчається в розділі "Професійно-теоретична підготовка" в обсязі не менше 30 годин.

*** Рекомендована кількість годин поширюється на професії, з яких не затверджено Державні стандарти професійно-технічної освіти.

Таблиця 2

КОМПОНЕНТ 2

Базисна структура навчальних планів

для підготовки кваліфікованих робітників на другому ступені навчання (без отримання повної загальної середньої освіти) з числа осіб, які мають базову середню освіту.

Нормативний термін навчання визначається Державними стандартами професійно-технічної освіти, але не повинен перевищувати 2 роки.

№ з/п	Зміст освіти	Терміни навчання (роки / години)		
		до 1 року	до 1,5 років	до 2 років
1.	Українське ділове мовлення	38	38	38
2.	Захист Вітчизни	70	70	70
3.	Фізична культура і здоров'я*	2	2	2
4.	Загальнопрофесійна підготовка			
5.	Професійно-теоретична підготовка			
	Охорона праці **	30	30	30
6.	Всього за п. 4, п. 5***	до 515	до 825	до 1195
7.	Професійно - практична підготовка ***	до 745	до 1195	до 1655
8.	Предмети, що вільно обираються	45	45	45
9.	Державна кваліфікаційна атестація (або поетапна атестація при продовженні навчання) (для професій, на які затверджені або проходять апробацію державні стандарти ПТО)	За ДСПТО	За ДСПТО	За ДСПТО
	Державна кваліфікаційна атестація та інші форми контролю (для професій, державні стандарти ПТО з яких не затверджено)	35	70	70
10.	Консультації	до 70	до 100	до 150
11.	Загальний обсяг навчального часу (без п. 10).	до 1440	до 2160	до 2880

Примітки:

* Предмет «Фізична культура і здоров'я» є обов'язковим в кількості 2 годин в тиждень під час теоретичного навчання. Кількість годин на предмет залежить від кількості тижнів на теоретичне навчання.

** Предмет "Охорона праці" вивчається в розділі "Професійно-теоретична підготовка" в обсязі не менше 30 годин.

*** Рекомендована кількість годин поширюється на професії, з яких не затверджено Державні стандарти професійно-технічної освіти.

Таблиця 3

КОМПОНЕНТ 3

**Базисна структура навчальних планів
для підготовки кваліфікованих робітників на другому ступені навчання з числа осіб,
які мають повну загальну середню освіту .**

Нормативний термін навчання визначається Державними стандартами професійно-технічної освіти, але не повинен перевищувати 1,5 року.

№ з\п	Зміст освіти	Терміни навчання (роки / години)		
		до 0,5 року	до 1 року	до 1,5 року
1.	Фізична культура і здоров'я*	2	2	2
2.	Загальнопрофесійна підготовка			
3.	Професійно-теоретична підготовка			
	Охорона праці **	30	30	30
	Всього за п.2, п.3***	до 340	до 590	до 885
4.	Професійно-практична підготовка***	до 490	до 855	до 1280
5.	Предмети, що вільно обираються.	25	45	45
6.	Державна кваліфікаційна атестація (або поетапна атестація при продовженні навчання) (для професій, на які затверджені або проходять апробацію державні стандарти ПТО)	за ДСПТО	за ДСПТО	за ДСПТО
	Державна кваліфікаційна атестація та інші форми контролю (для професій, державні стандарти ПТО з яких не затверджено)	35	35	70
7.	Консультації	до 50	до 70	до 100
8.	Загальний обсяг навчального часу (без п. 7).	до 840	до 1440	до 2160

Примітки:

* Предмет «Фізична культура і здоров'я» є обов'язковим в кількості 2 годин в тиждень під час теоретичного навчання. Кількість годин на предмет залежить від кількості тижнів на теоретичне навчання.

** Предмет "Охорона праці" вивчається в розділі "Професійно-теоретична підготовка" в обсязі не менше 30 годин.

*** Рекомендована кількість годин поширюється на професії, з яких не затверджено Державні стандарти професійно-технічної освіти.

Таблиця 4

КОМПОНЕНТ 4

**Базисна структура навчальних планів
для підготовки кваліфікованих робітників високого рівня кваліфікації на третьому
ступені навчання (без отримання кваліфікації молодшого спеціаліста)
з числа осіб, які мають повну загальну середню освіту.**

**Нормативний термін навчання визначається Державними стандартами
професійно-технічної освіти, але не повинен перевищувати - 2 роки.**

№ з\п	Зміст освіти	Терміни навчання (роки / години)			
		до 0,5 року	до 1 року	до 1,5 року	до 2 років
1.	Фізична культура і здоров'я*	2	2	2	2
2.	Загальнопрофесійна підготовка				
3.	Професійно-теоретична підготовка				
	Охорона праці **	30	30	30	30
	Всього за п.2, п.3***	до 340	до 590	до 885	до 1200
4.	Професійно-практична підготовка***	до 490	до 855	до 1280	до 1735
5.	Предмети, що вільно обираються.	25	45	45	45
6.	Державна кваліфікаційна атестація, або поетапна кваліфікаційна атестація при продовженні навчання (для професій, на які затверджені або проходять апробацію державні стандарти ПТО)	за ДСПТО	за ДСПТО	за ДСПТО	за ДСПТО
	Державна кваліфікаційна атестація та інші форми контролю (для професій, державні стандарти ПТО з яких не затверджено)	35	35	70	70
7.	Консультації	до 50	до 70	до 100	до 150
8.	Загальний обсяг навчального часу (без п. 7).	до 840	до 1440	до 2160	до 2880

Примітки:

* Предмет «Фізична культура і здоров'я» є обов'язковим в кількості 2 годин в тиждень під час теоретичного навчання. Кількість годин на предмет залежить від кількості тижнів на теоретичне навчання.

** Предмет "Охорона праці" вивчається в розділі "Професійно-теоретична підготовка" в

обсязі не менше 30 годин.

*** Рекомендована кількість годин поширюється на професії, з яких не затверджено Державні стандарти професійно-технічної освіти.

Таблиця 5

**Загальноосвітня складова базисної структури навчальних планів
для підготовки кваліфікованих робітників (з отриманням повної загальної середньої освіти)
з числа осіб, які мають базову загальну середню освіту (до компоненту 1).**

№ з\п	Зміст	Кількість годин
1.	Суспільно - гуманітарна підготовка	
1.1	Українська мова	140
1.2	Українська література	210
1.3	Зарубіжна література	105
1.4	Іноземна мова	210
1.5	Історія України	140
1.6	Всесвітня історія	105
1.7	Правознавство	35
1.8	Економіка	35
1.9	Людина і світ	35
1.10	Художня культура (цикл «Естетична культура»)	70
Всього за п. 1 - 1085 годин		
2.	Природничо-математична підготовка	
2.1	Математика (алгебра, геометрія):	280
2.1.1	Алгебра	159
2.1.2	Геометрія	121
2.2	Астрономія	35
2.3	Біологія:	122
2.4	Географія	53
2.5	Фізика	140
2.6	Хімія	70
2.7	Екологія	35
2.8	Технології*	105
2.9	Інформатика	105
Всього за п. 2 - 945 годин		

Примітки:

*Години предмету «Технології» використовуються на вивчення технологій за галузевим спрямуванням.